

TMMOB JEOFİZİK MÜHENDİSLERİ ODASI UCTEA CHAMBER OF GEOPHYSICAL ENGINEERS

Milli Müdafaa Caddesi No:10/7 P.K.749 06650 Kızılay-ANKARA/ TÜRKİYE

Tel : (312) 418 42 20 – 418 82 69 Faks : (312) 418 83 64 <http://www.jeofizik.org.tr> E-mail : jfmo@jeofizik.org.tr

“Hazar Denizi ve Karadeniz Petrol & Gaz ” Konferansı ve TUROGE-2007 Sergisi Açılış Konuşması

Sayın Bakanım, Bölge Ülkelerinin Sayın Bakanları, Değerli Delegeler, “**Hazar Denizi ve Karadeniz Petrol & Gaz ” Konferansı ve TUROGE-2007 sergisinin;** sayın katılımcıları, Ulusal ve Uluslararası basının değerli mensupları hepinize TMMOB Jeofizik Mühendisleri Odası adına hoş geldiniz diyor, saygıyla selamlıyorum.

TUROGE-2007 Sergisi ile Hazar Denizi ve Karadeniz Petrol&Gaz Konferansına, TMMOB Jeofizik Mühendisleri Odası olarak verdiğimiz destekten dolayı mutluluk duymaktayız. Bu toplantının; kaynakların zenginleştirilmesi için yararlı çalışmalar üretecek bir ortama dönüşmesini diliyor, Kongre ve Sergiyi düzenleyenlere (ITE-EUF’e, Odamız ve TPJD adına düzenleme kuruluna katılanlara), sergiye ve konferansa katkı koyan kişi, kuruluş ve firmalara teşekkür ediyorum.

2006 yılı TUROGE açılış konuşmasında belirttiğimiz bazı konuları sizlere hatırlatmak istiyorum:

- Uluslararası politikalar ve bölgesel çıkarlar petrol ve doğal gazın üretim, iletim ve tüketimine yönelik stratejileri etkilediğini
- Hazar Havzası ve Ortadoğu’da üretilecek doğalgazın Avrupa ülkelerine taşınması amaçlanan ve Türkiye’nin de içinde yer aldığı Nabucco Projesi’nin ülkemiz çıkarları açısından hızlandırılması gerektiğini,
- Türkiye doğu-batı enerji bağlantısı yanı sıra kuzey-güney-batı doğrultusunda da proje işbirliği yapmasını,
- Enerji kaynaklarının çeşitlendirilmesinden,
- 6326 sayılı Petrol Kanunu yerine çıkarılacak Petrol Yasa Tasarısı’ndan bahsetmiştik.

Bu bağlamda 2007 yılı için neler söyleyeceğiz?

Dünyada ve ülkemizde gaz talebinin hızla artmasına rağmen, yeni keşifler olmaması ile gaz rezervlerinin düşüşe geçmesi, Rusya ve İran’ın, dünya toplam gaz rezervlerinin %50 sine sahip olması, ülkemizin petrolde %92 ve doğalgazda %100’e yakın oranda ithalat bağımlılığı ve kullandığımız doğalgazın %65’inin Rusya’dan ithal edildiği dikkate alındığında, Türkiye’nin enerji sektöründe özellikle petrol ve doğalgaz sorunları 2007’de de gündemimizde önemli bir yer tutacaktır.

Ülkemizin de içinde yer aldığı Nabucco Projesi; hem AB – Türkiye ilişkileri süreci bakımından hem de ülkemiz çıkarları açısından Türkiye için önemli bir projedir. Rusya’nın Ukrayna’ya gönderdiği gazı kesmesinden sonra alternatif kaynak arayışına giren Avrupa, Hazar Havzası ve Ortadoğu’da üretilecek doğalgazı Avrupa’ya taşıyacak Nabucco Projesi’ne büyük önem vermektedir. İran’dan alınacak gaz bu projenin en önemli kısmını oluşturmaktaydı ancak, nükleer faaliyetleri nedeniyle uluslararası yaptırımlarla karşı karşıya kalan İran’ın bu projede yer alması zor gözüküyor. Bu nedenle İran gazı yerine Azerbaycan ve Türkmenistan gazı bu projeye dahil edilmek isteniyor. Nabucco yerine, “Bluestream” in yanına Türkiye üzerinden güney Avrupa’ya yönelecek yeni “Southstream” doğalgaz hattı projesi Rusya tarafından öne sürülmektedir. ABD ise, enerji tekeli elinde bulundurması endişesiyle Rusya’nın bu projesini desteklememektedir. Tüm bu enerji çıkar politikaları göz önüne alınırsa; Türkiye uluslararası platformda kartlarını iyi oynamak zorundadır.

Ülkemiz enerji sektöründe dışa bağımlılığını azaltılmadığı takdirde; 2006 yılında 25 milyar dolar olan ham petrol, petrol ürünleri ve doğal gaz ithalat faturamızın tüketimdeki artış dikkate alındığında ve 2007 yılında ise petrol fiyatlarının önceki yıla göre 10 dolar artarak ortalama 65 dolar/varil olacağı ve petrol fiyatlarında varil başına 1 dolar artışın petrol faturamıza 200 milyon dolar ek yük getirdiği düşünüldüğünde; petrol fiyatlarının ülkemiz makro dengeleri arasında çok büyük önem taşıdığı ortaya çıkmaktadır.

TMMOB JEOFİZİK MÜHENDİSLERİ ODASI UCTEA CHAMBER OF GEOPHYSICAL ENGINEERS

Milli Müdafaa Caddesi No:10/7 P.K.749 06650 Kızılay-ANKARA/ TÜRKİYE

Tel : (312) 418 42 20 – 418 82 69 Faks : (312) 418 83 64 <http://www.jeofizik.org.tr> E-mail : jfmo@jeofizik.org.tr

2007 yılı içinde Azerbaycan gazının alımı olduğu takdirde maliyetlerde düşme olabileceğinden 2006'ya göre bir rahatlık sağlanabileceği gibi, alınacak gazın gecikmesi de ülkemizin enerji ve ekonomik güvenliğini tehdit edebilecek bir durum olarak önümüzdedir.

Enerji konusunda bir diğer sorumuz; ülkemizde doğal gaz deposunun olmayışı, yıllardır enerji güvenliğimize risk oluşturduğudur. BOTAŞ'ın Tuz Gölü Depolama Tesisleri ve TPAO'nun Silivri Doğalgaz Depolama Tesisleri'nin gecikmesine ve yeterli olmamasına rağmen, yatırımı büyük ölçüde tamamlanmıştır. Bu depolama tesislerinin 2007 ve izleyen yıllarda yapılmasının öngörülüyor olması bu konudaki çalışmalar için umut vericidir.

Denizlerimizde özellikle Karadeniz'de, yakın gelecekte çok zengin petrol potansiyelinin ortaya çıkarılabileceği ümidini taşımaktayız. Ancak ihtiyacımız olan sismik çalışmanın da doğru ve yerinde olması gerektiği düşüncesindeyiz.

6326 sayılı mevcut Yeni Petrol Kanunu'nda değişiklik yapan tasarı 17.01.2007 tarih ve 5574 sayı ile Meclis'te kabul edilmiştir. Bu kanunla, 6326 sayılı Petrol Kanunu'nda yer alan **"Bu kanunun amacı, Türkiye Cumhuriyeti petrol kaynaklarının milli menfaatlere uygun olarak, hızla sürekli ve etkili biçimde aranmasını, geliştirilmesini ve değerlendirilmesini sağlamaktır."** ifadesi, yeni kanunda **"Bu Kanunun amacı, ülke petrol kaynaklarının hızlı, sürekli ve etkili bir şekilde aranmasını, geliştirilmesini ve üretilmesini sağlamaktır."** ifadesi ile değiştirilmiştir. Ülkemizin doğal kaynaklarının aranmasını ve işletilmesi konusunda **"milli menfaatlere uygunluk"** ön koşulunun neden kaldırıldığı, haklı olarak sorulmakta ve bu yaklaşım, ulusal yarar ve kamu çıkarları açısından sakıncalı görülmektedir. Daha önceki kanunda, ülkemizde üretilecek petrolün belli bir kısmının ülke ihtiyacı için ayrılması zorunluluğu varken bunun yeni kanunda ortadan kaldırılması ve şirketlere tüm üretimlerini yurt dışına satma olanağı sağlanması, bir diğer önemli eleştiri konusudur. Bir diğer kritik konu, eski kanunda yüzde 12.5 oranında sabitlenmiş olan devlet hissesinin yeni kanunda arama yapılan sahanın özelliğine, üretim miktarına ve derinliğine göre farklı oranlarda olsa da %2 oranına kadar düşürülmüş olmasıdır.

TBMM'de 17 Ocak 2007 tarihinde kabul edilen yasa ile ilgili; JFMO olarak Meclis Sanayi, Ticaret Enerji ve Tabii Kaynaklar Komisyonu'na, basına, kamuoyuna ve Cumhurbaşkanlığı'na yazılı ve sözlü olarak yasa ile ilgili eleştirilerimizi ve ulusal çıkarlarımız konusunda kaygılarımızı belirttik. Sayın Cumhurbaşkanı, bizim de altını çizdiğimiz, ülkenin milli menfaatlerine aykırı olması nedeniyle 4 madde için Meclis'e görüşülmek üzere geri göndermiştir.

2007 yılının ülkemizin enerji alanında en az sorun yaşayacağı, küresel düşünmeden vazgeçilmediği, ancak ülke çıkarlarının ve milli menfaatlerin de korunacağı bir yıl olmasını diler, hepinize saygılar sunarım.

A.Uğur GÖNÜLALAN
TMMOB Jeofizik Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu Başkanı
28.03.2007- ANKARA